

Landsort

Svenskt nr: 327500
Int.nr: C 6584
Lat./Long.: N 58 44, O 17 52
Tidigaste fyr år: 1651
Nuvarande fyr år: 1691
Automatiserad år: 1963
Avbemannad år: 1963
Tornets höjd: 25,2 m
Lyshöjd över havet: 44,5 m
Lysvidd: 22 nm

Original optik: (Talgljus)
Nuvarande optik: 3:e ordn. (1000 mm) dioptrisk planlins med bulls-eye och 6 inslipade ringar 12 fack á 30° (4 lins, 3,5 öppen, 1 lins, 3,5 öppen) samt katadioptrisk krona (15 ringar) och krans (4 ringar), roterande på kullager, 60 sek. Linshöjd: krona 745, trumma 665, krans 275 = 1685 mm
Fyrapparat: 2x1000W 120V lampor, landkabel, diesel
Övrig utrustning: Bifyr: 5:e ordn. (375 mm) katadioptrisk trumlins med krona och krans, 6 fack á 60° (1 lins, 2 öppna, 1 reflektorlins, 2 öppna) med 500W 130V lampa
Byggnadsmaterial: Gråsten
Tornets färg & form: Vitt runt torn med röd järnkon under lanterninen

Fyrplatsbostäder: Info om Landsort, bokning vandrarhem, B&B, etc 08-5203 4155, www.landsort.com. Lotstornet är pensionat, bokas via Ingrid Sjöblom 08-5203 4111, www.landsort.nu. Björn Öberg 08-5203 4020, 0733-520340 som bor på ön kan i mån av tid ge information och ordna visning av fyren när besökaren fått tillstånd av SjöV.

Ägare: SjöV äger fyren och några hus, vissa hus ägs av Statens Fastighetsverk. Ön är kronholme med Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län som naturvårdsförvaltare.

Kontaktperson: Stockholm-Mälarens Sjötrafikområde 08 666 6600.

Vägbeskrivning: Väg 73 söderut från Stockholm - Herrhamra ca 75 km. Tag av före Nynäshamn via Torö till Herrhamra/Ankarudden. Pendeltåg Stockholm-Nynäshamn och buss 852 till Ankarudden. Waxholmsbolaget (08-679 5830, www.waxholmsbolaget.se) Ankarudden - Landsort flera ggr/dag till väst eller ost hamnen (30 min.), nordhamn vid dåligt väder (3,5 km till fyren).

Övrig information: År 1642 fanns en båk. Landsorts fyr av trä på en stenfot (byggd Abraham van Eijck) var första fyren byggd av svenskar på svenskt territorium, den tändes 11 okt. 1651 men släcktes 16 dec. 1651 då isen lade sig. Ljuset kom från talgljus i en lykta. Reguljär fyrning startade först ca 1670 med en lykta och fortsatte 1678 från en båk av trä utrustad med någon typ av metallspegel (konstruktör J.D.Braun). Fyren brann ner 1686-09-17 men en öppen stenkolsfyr av sten byggdes 1689/91 (nuvarande torn). År 1840 byggdes tornet om och fick ny lanternin, 3 engelska plätterade speglar + 6 paraboliska mässingspeglar, 9 envekgiga rovoljelampor med oföränderlig oljeyta, omloppstid 6 min., klassificerad som omgående spegelfyr, tänd 15 nov. och skenet syntes 4-4½ mil. Nuvarande utseende fick fyren 1870 då den försågs med en konisk påbyggnad av järn med ny lanternin, 2:a ordn. (1400 mm) lins 5 fack á (trum 60°+plan 12°) med krona (15 ringar) och krans (5 ringar), Henry Lepaute, urverk med lod (83 kg), omloppstid 5 min, en trevekg moderatörlampa för rovolja (37 cl/tim) och en bifyr med 5:e ordn.(375 mm) dioptrisk trumlins 60° + katadioptrisk spegellins 60° (8 prismor) och envekg fotogenlampa (7cl/tim) med föränderlig bränsleyta som byttes mot luxljus 1907. År 1887 fick huvudfyren en fyrvkekg fotogenlampräbb i moderatörlampan (75 cl/tim), år 1906 luxljus. År 1938 elektrifierades den och nuvarande 3:e ordn. lins från Varberg installerades. Urverket med lod från 1870 är kvar men används ej. Två signalkanoner från 1873 står ännu intill fyren, deras funktion ersattes 1902 av en knallsignalapparat vilken i sin tur ersattes av en nautofon 1938.

Skydd enligt lag: Statligt byggnadsminne 1935, tornet. Föreslagen som nationalarv. Ön är naturreservat.